

Noorte Hääli

Kihelkonna noorte oma leht

Juunikuu 2013

Tiraaž 1000 eksemplari. Jagamiseks tasuta.

Leht ilmub Noortefondi projekti raames
4 korda valla lehtede vahel

Juunikuus lumi on maaaaas...!

7. juuni õhtupoolikul alanud rahe ja vihmasadu põhjustas Imavere küla elanikele ja asutustele ulatuslikke kahjustusi. Kohalike elanike sõnul pole sellist rahe ja vihmasagust padu-sadu enne nähtud. Raheterad olid kohati pöidlaotsa suurused ja tulid alla nagu nooled, purustades puudelt lehti ja rebides katustelt sammalt ning keerutades seda kõike ähvardavalt peade kohal. Vesi voolas ojadena mööda tänavaid, muruplatsidel laiutasid väikesed järved, keldrid täitusid veega ja maa oli saanud valge katte...

„Noorte Hääle“ reporterid otsustasid tuua selle erakordse nähtuse kihelkonna inimeste ette. Et välja selgitada rahetormi põhjused ja tagajärjed küsitleti kohalikke elanikke, asutuste juhte, sünoptikut ja päästetöötajaid.

Erki-Sven Enno, sünoptik: „Oletan, et Imaveres oli tegu niisugust tüüpi rahetormiga, kus sajab väga suures koguses rahet, mis on ise suhteliselt väikese läbimõõduga (alla 2 cm). Ohtliku rahetormi kriteerium on 2 cm ja üle selle. Kui raheterad on väiksemad kui 2 cm, aga moodustavad maapinnale vähemalt 2 cm paksuse kihi, siis on just suur kogus see, mis löhub ja kahjustab. Üldiselt ohtlik rahe kaasnebki suve ja võimsate äikesepilvedega, mille tipud ulatuvad enam kui 10 km kõrgusele ning kus isegi palava suveilmaga on -50...-60 kraadi külma. Nendes tingimustes raheterade teke toimubki. Mida võimsam on äike, seda suuremad rahe kogused tekivad. Sama lugu on paduvihmaga, mida võimsam äikesepilv, seda suurem on oht, et tuleb väga suures koguses vihma. Kuna 7. juuni pärastlõunal oli palav ilm kogu Eestis, siis on tõenäoline, et äikesepilvede hulgas võis ka olla selliseid üksikuid eriti võimsaid, millest üks siis nähtavasti Imavere kohale sattus. Selliseid ülivõimsaid äikesepilvi paduvihma ja rahega tuleb tugevamate äikeste korral siin-seal ikka ette. Kuna Eesti pole just väga tihedalt asustatud, siis asula kohale juhtub selline nähtus suhteliselt harva, veel harvem meteoroloogia jaamad kohale. Tüüri, mis on Imaverel lähim meteoroloogia jaam, oli sademid samal õhtupoolikul vaid 3 mm, aga Imaveres, võib oletada, oli kogus kümneid kordi suurem.“

Päästetöötaja: „Need peavad olema väga ekstreemsed olukorrad, kus Päästeamet saab väljakutse uputusest. Päästeteenistus kindlasti reageerib sellistele väljakutsetele. Kuna Eestis esineb uputusi ja üleujutusi harva ja üldiselt ei ole nad väga ulatuslikud, siis tavaliselt saadakse hakkama kohapealsete jõududega.“

Innar Rohtsalu, Imavere kooli majandusjuht: „Suure paduvihma ja rahe ajal alla voolanud vesi lõhkus ära vihmaveetoru, mis läheb üle kanalisatsiooniks. Purunenud torust voolas vesi koolimaja keldrikorrusel kõikidesse ruumidesse peale töökoja. Suure pahinaga katusele langenud

Juunikuus lumememme ehitamas. Foto Eveli Maksim.

vesi ei jõudnud ära voolata, nii nihutas suur hulk vett katuse laepaneelid paigast ning tekitas praod, kust vesi koolimajja sisse voolas. Visuaalne pilt ei ole küll nii hull, kui noorte keskuses, mis asub keldrikorrusel. Aga tööd on palju, sest teha tuleb uued põrandad ja katkine kanalisatsioonitru tuleb välja vahetada.

Ants Välimäe, Imavere Piimandusmuuseumi direktor: „Piimandusmuuseumis olulisi kahjustusi ei ole, suure saju tõttu oli tavapäranen internetikatkestus. Kuuride alla pole veel vaatama jõudnud, seal võib küll vett olla. Värskest pandud muuseumi uus katus pidas kenasti tugevale sajule vastu. See eest sai kogu kõvasti kahjustada.“

Reima Nõmmik, Rahvamaja juhataja, valgjuhver „Viibisin veel tööpäeva lõpus rahvamajas, kui vesi majja tuli. Muudkui kühveldasime vett välja ja helistasime, et abiväge kutsuda. Poisid tassisid noortekast väljatelevisori ja aitasid samuti vett välja kühveldada. Aitäh kõikidele abilistele! Uputuse tagajärjel sai kahjustada rahvamaja sein, saali põrand õnnestus hullest päästa. Kohale toodud niiskuseimur aitas ruumide kuivatamisele väga palju kaasa. Noorte keskuses ei jõudnud kahjuks suurt midagi teha. Vett voolas lihtsalt nii palju sisse. Kahjustada said peamiselt põrandad ja seinad.“

Samal ajal kui rahvamaja põrandad päästmisega tegelesime, sain teada, et välk on lõõnud ka minu majja sisse. Ehmatasin esialgu väga ja sõitsin kohe koju. Kui nägin, et kõikide inimeste ja koduloomadega on asjalood korras ning tuletõrjujad tegid oma tööd, siis rahunesin. Koik muu polnud enam oluline. Äike löi sisse alumiisil korrusel asuvasse sauna elektrikappi ning süütas elektrijuhmed.“

Eveli Maksim, noorsootöötaja: „Olime Reima Nõmmikuga veel rahvamajas kui väljas meeleto paduvihm hakkas. Vesi pahises vihmaveetorudest välja nagu segane, rahe peksis

vastu aknaplekki, terve maja ümbrus lainetas. Nautisime seda vaatepilti, kuni ühel hetkel kuulsin tilkumist... Rahvamaja lagi tilkus läbi. Järgmisel hetkel tuli juba veesolin pilliruumi ukse vahelt. Hakkasime kiirelt kuivatama kui järsku purskas kogu ruum vett täis. Püüdsime vett ohjeldada, et säästa saali parketti. Olimes pahkluumi jääkülmas vees ja kogu olukord oli tragikoomiline. Rahvamaja päästetööoperatsiooni ajal olid ka noorteka ukseaugust saanud basseini ning noorte

ruumid täitunud veega... Siinkohal suured tänu poistele: Siim Erberg, Meelis Järve, Tarmo Kiik, Lauri Reinpõld, kes aitasid tehnikat

» Siis mõtled küll, et oled väike nagu ussike ja loodus lihtsalt tuleb ja sõidab inimesest üle.“

noortekast välja vedada. Mis noortekast edasi saab sõltub kindlustuse otsusest.“

Lili Välimäe, 3 lapse ema, kahju kannataja: „Aiamaad põhimõtteliselt ei ole enam, vesi ja tuul uhtusid ära. Nüüd tuleb hakata mööda sugulasi, tuttavaid käima, et lapsele värsket saada. Õunapuudel on õunad nagu kuulidega läbi lastud, lilledest on alles vaid pojengid. Maa on nii kõvaks tambitud, et tuleb uuesti kaevama hakata. Sadu oli nii tugev ja vett nii palju, et uhtus pinnakatte Piimandusmuuseumi parklast meile õue peale. Siis mõtled küll, et oled väike nagu ussike ja loodus lihtsalt tuleb ja sõidab inimesest üle. Õnn on see, et inimesed viga ei saanud. Kõike muud saab taastada, vesi taandub lõpuks ja päike tuleb jälle välja.“

Ruth Meerbach, aiapidaja: „Olime vanaema Virvega aiamaal, kui sadu hakkas. Me ei saanud sealt kuidagi tulema. Seisime kasvuhooes oleval laual ja vaatasime, kuidas kartulivaod lainetavad. Põnev elamus oli vaadata seda meeleto rahe ja vihmasagust sadu, aga lõpuks hakkas külm, sest ootasime päris kaua. Viimaks rahe taandus ja saime tulema. Kartulivaod olid täielikult vee all ja taimed täiesti puruks pekstud. Nii tugev sadu oli ikka.“

Noor arvab

Minu kodukoht

Mis on kodu, kus on kodu, kus on kodu koht? – Kes meist ei teaks seda nostalgilist kodulaulu filmist „Nukitsamees“. Aga mis on õigupoolest kodu ja mis teeb kodukoha meile eriliseks. Kas lõhn, värv ja maik või teeb kodu eriliseks see justkui tavaline, kuid imeline paik?

Minu koduks on Imavere, väikene küla keset Eestimaad, Järva maakonnas Navesti jõe lähedal. Öeldakse, et Igal külal on oma nägu. Aga meil on kindlasti ka oma lõhn. Juba eemalt Imavere poole sõites on tunda värsket saepurulõhna, mille järgi meid lihtne on tuvastada. Siin tegutsev saetööstus on töökohaks paljudele noortele, kes on jäänud Imaverre, kodu rajanud ja pered loonud. Külakeskuses on veel mitmeid erineva funktsiooniga ettevõtteid ja asutusi. Piimandusmuuseum on kindlasti üks suuremaid turismiobjekte ja seda mitte ainult kohalike seas, vaid üle Eestimaad. Juba aastaid peetakse juunikuus Piimapäeva. Siis voorib siia juustu-piima-jogurtisõpru igast Eesti nurgast. Olin vabatahtlikuna leti taga abis, jagasime juustu degusteerimiseks ja müügiks. Inimestele läheb korda see sündmus, nad tulevad lähedalt ja kaugelt, nii vanaemad, vanaisad, lapsed kui noored. Siis on ikka hea tunne olla Imaverelane, tunda uhkust selle üle, kuidas külas toimetatakse, olla osa sellest kõigest.

Arvan, et eelkõige loevad emotsioonid, mis on seotud kodukohaga.

Mälestused lapsepõlvest said alguse just siit. Lasteaega minnes sain esimesed sõbrad, kellega koos on lugematu hulk seiklusi seljataga ja eesootamas...

Minu jaoks üks naljakam ja meelde jäävam seik on 2009 aasta suvel, kui koos õe ja sõpradega metsa alt väikese roostetava autohakatise leidisime. Tundus olevat täiesti mahajäätud teine ja nii me otsustasimegi kiirelt seda „tuunima“ hakata. Sellest pidi saama meie „sõpruseonn“. Veel enne, kui värvimisega peale jõudisime hakata tõmmati meie entusiastlikule plaanile kriips peale. Saime teada, et „autol“ on siiski omanik ja temal olid sellega hoopis teistsugused plaanid.

Lõpuks lahenes asi meie jaoks hästi ja praegu saame koos sõpradega selle lõbusa loo üle kõvasti naerda.

On mitmeid sääraseid hulljulgeid ja vähem hulljulgeid tempe korda saadetud ja see saab minu arvates juhtuda ainult maal. Ma ei kujuta ette ennast tegemas selliseid tempe keset linnadzunglit, kus tänavad on liiklustest kirjud. Maal on ruumi ja õhku, et mõelda, joosta ja tembutada!

Ma mõtlen, et Imaverel on alati minu jaoks see eriline lõhn, värv ja maik. See on selline saepuru, roheluse, piima ja unistusesegune maik, mis seob mind alatiseks selle paigaga.

MARGIT KATTAI (16)
Paide Gümnaasium, 10 kl

See, mille pärast Eestisse jääda

Eesti, meie kodu, nii väike ja habras on palju näinud - sõdu, kannatusi, verd, pisaraid. Läbi karmide võitluste oleme saanud kaua ihaldatud vabaduse ning võime olla uhked. Meie rahvas on suutnud end vabaks laulda, ühes kauneimas ja raskeimas keeles maailmas. Eesti laulu- ja tantsupidu on traditsioon, mis võimaldab noortel tunda neid võimsaid emotsioone, mida tundsid meie vanavanemad. See traditsioon teeb meie riigi omanäoliseks ja eriliseks.

Loodus on kui muinasjutumaa. Äärmuslikult külm talv kaunite lumiste vaadetega, pehme ja õrn kevad, soe üürrike suvi ning värvidemänguline sügis. Aastaegade vaheldumine on suureks trumbiks, sest see ei lase loodusel kunagi igavaks muutuda. Meil on leebe loodus: maavärinad on pigem moepärast, üleujutused Soomaal on ära kodustatud ja tormid on rohkem ehituskvaliteedi proovile panekuks, kui kahju tekitamiseks. Meil on olemas Saaremaa ja Hiiu, kuhu on võimalus alati põgeneda selleks, et puhata ja akusid laadida. Seal on palju puutumata loodust, mida nautida ja vaadata.

Meie riigis saab kõige parema elujäämiskoolituse. Kui lihtne eestlane suudab ellu jääda oma pisikeses sisetulekuga, siis lööb ta igas maailma

nurgas läbi ja saab hakkama! Samuti on meil arusaam sellest, et igal lapsel peab olema ligipääs heale haridusele, hoolimata vanemate sissetulekust ning see on samm parema tuleviku poole.

Meie inimesed on ilusad nii seest kui väljast! Eestlased on geneetiliselt väga ilusad. Nad on õrnad ja põhjamaised. Naeratusena on nad küll kitsid, kuid neil on oma ilu, mida teinekord ainult võõras oskab märgata. Kodumaal on palju heasüdamlikke inimesi. Mõelge näiteks teleaadetele „Eestimaa uhkus“ või „Jõulutunnel“. Need teod, mis esmapilgul võibolla polegi nii tähtsad, tekitavad meis tunde, et oleme kui üks tervik. Sellest piisab, et südames tõuseks päike. Igaüks vajab tunnustust. Avage silmad ja kiitkem üksteist rohkem! Oma maad ei asenda miski. Mujal võib olla küll kergem leib, kuid olla oma on alati parem, kui olla võõras. Meile on antud võimalused olla edukas ning õnnelik. Kui rahulikult mõelda, uskuda endasse ning mõista teisi on võimalused justkui kandikul käes. Kõigest tuleb ainult õigel hetkel kinni napsata! Ava silmad, vaata ringi. Igal asjal on ka päikselisem pool!

VIKTORIA USOLTSEVA (17)
Põltsamaa ÜG 10.b kl

Uudiseid siit- ja sealtpoolt

Imavere Noortevolikogu täiskäigul edasi!

27. Mai seisuga on noortevolikogu uus koosseis ja esimees kaheks aastaks valitud. Esmane tegevusplaan on paika pandud ja esimene projekt Eesti Noortetühenduste Liidu poole teele saadetud ja toetuski juba kinnitatud. Projekti tegevused käivituvad augustis. Alustatakse vabatahtliku tööga, et realselt midagi ära teha kogukonnas

ja läbi selle noortevolikogu nähtavaks muuta. Rohkem infot projekti kohta reima.nommik@imaverevv.ee või margit.kattai007@gmail.com .

Edaspidi püütakse rohkem tegutseda selles suunas, et noortevolikogu mõjuala noorte seas rohkem tutvustada ja selgemaks teha iseenda ja teiste jaoks.

Noortevolikogu uus koosseis: Eveli Maksim, Margit Kattai (esimees), Kaisa Selter, Lisa Tamm, Maarja Okas, Maris Kaik, Glead Happonen, Brigita Palmi, Timo Reinpöld.

Noortevolikogu toetajaliikmed: Siim Erberg, Triin Tõnisson, Marjette Siilak, Reili Väli, Riina Kiik, Reima Nõmmik.

Sõidame vastu suvepuhkusele

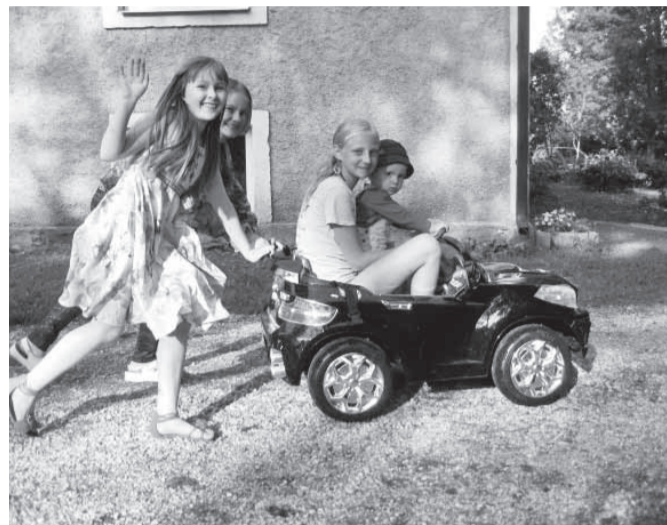

Foto Eveli Maksim.

6. juunil lõpetasime Noorteklubi hooaja selleks koraks. Tegime klubikatega retke mööda Kiigevere teed möisa viinaköögi poole. Alustasime kooli vahelt värviliste lipikute otsimisega, mille järgi jagunesime võistkondadeks. Järgmine peatus oli „Ohi“ kurvis, kus pidime üles otsima veepudeli. Hea, et leidsime, sest mõnel oli janu. Liikusime siis Jaanalinnu farmi, kus ootas järgmine ülesanne. Pidime tuvid puuris kokku lugema. Saime kokku 19 tuvi. Siis paitasime jänest ka. Edasi läksime vana möisa juurde, kus pidime liiklusmärkide tähendused ära arvama. Lõpuks jõudsim möisa viinaköögi õuele, kus meie klubi juhendaja Reima meid tervitas. Mängisime seal võrkpalli ja mõned käisid tiigis suplemas. Igaüks oli lauale head-paremat kaasa toonud, söime koos ja meenutasime, mis hooaja jooksul tehtud. Nüüd on klubi suvepuhkusel, saame jälle kokku septembris.

MARGIT KIIK (12)
Imavere Põhikool, 5. kl

Tule minuga!

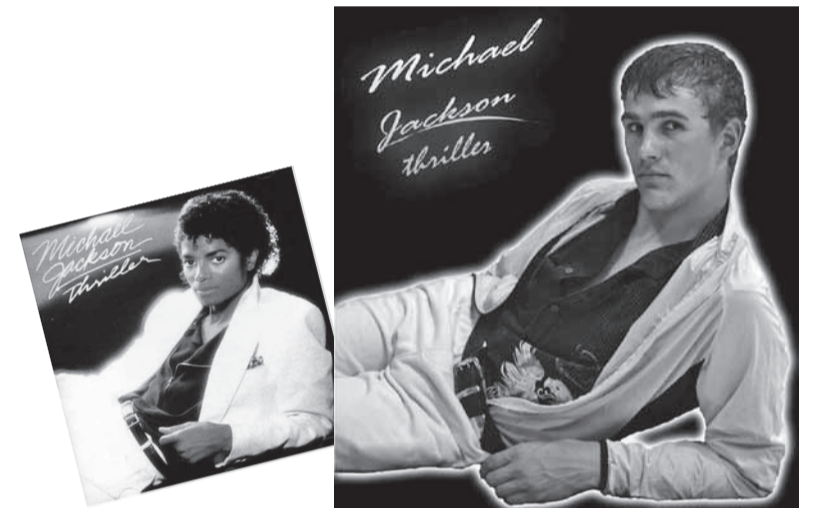

Noortefestivali JäPe maskott põder kutsub Pilstverre.

11.-14. juuli toimub kristlik noortefestival Järgmine Peatus. Sel suvel toob 24. korda toimuv festival sajad kristlasnoored Pilstverre ning teemaks on «Tule minuga!» Laager avatakse 11. juulil kl 15. Juba kahe tunni pärast on kavas Emmause missa. Aga nagu tavaks saanud, on festivalil kindel koht palvustel ja jumalateenistusel, rühmatöödel ja spordil. Muidugi kuulub programmi öökohvik, Vembu-Tembu turg, sport ja muusika. Seekordse festivali erinumbriks on aga raadio. Muusikuteks on Lukas, Reinaru vennad ja Pilstvere Noortekoor. Kristlik noortefestival JäPe on luterliku kiriku suvistest kirikunoortepäevadest välja kasvanud oikumeeniline kristlik festival, mis ühendab kristlikke noori üle Eesti. Vaata lähemalt www.jape.ee või tule Pilstvere „Inglit“ kohvikusse, jagame teavet.

Noored tegid fotolavastusi

23. mail toimus Pilstveres fotokoolitus, mille käigus said noored teada alg- ja edasijõudnute tõesid. Kogu õpitut rakendati koheselt noorteõhtul, kus lavastati uuesti rohkem ja vähemtuntud fotosid. Suurema valiku pilte leiad FB Pilstvere Noorte konto pildialbumist “Hooaja viimane noorteõhtu: fotoshoot”

Tüdrukute huvi jalgpalli vastu aina kasvab

Foto Kristiina Kipper.

Tüdrukute jalgpall kogub aina hoojuurde ja üha rohkem on ka selle huvilisi. Kõo piirkonnas alustas jalgpallitreeningud kolm kuud tagasi, 8. märtsil, 8 tüdrukut. Nüüdseks käib trennis juba 18 tüdrukut.

Jalgpallitreeningud toimuvad 1,5 tundi 2 korda nädalas. Treeneriks on Spordiklubi Tääksi jalgpallitreener Indrek Jegorov, kes treenerina töötab SK Tääksis 6. kuud, enne seda töötas ta treenerina 5 aastat Suure-Jaanis.

Mitut gruppi sa treenid?

Hetkel on mul kokku 5 treeninggruppi, kes jagunevad omakorda oma koolide ja elukohtade järgi üle Põhja-Viljandimaa, kus ma juhendan treeninguid: Suure-Jaanis vald, Kõo vald ja Võhma linn ning nende ka piirkondade koolide juures toimuvad treeningud. Kokku teeb see üks naiskond ja neli meeskonda.

Kuidas sattusid treenima Kiriverre?

Siia, Kiriverre, jõudsin väga lihtsalt. Olen igasse piirkonna kooli grupi loonud. Võhma koolis jäi grupi loomiseks osalejaid väheks. Otsustasin kutsuda Kirivere kooli õpilasi, nii poisse kui tüdrukuid, samuti liituma jalgpallitreeningutega Võhmas. Noori tuli Kirivere koolist ohtrasti ja nii oli lihtsam gruppi kohalikus koolis treenida ning ise Kiriverre kohale tulla, kui lapsi sõidutada.

Mida arvate tüdrukute suurest huvist jalgpalli vastu?

Tüdrukute suur huvi jalgpalli vastu antud piirkonnas on ainult positiivne, suur tänu kuulub siin kooli kehalise kasvatuse õpetajale, kes seda pisikut koolis tüdrukutesse süstib. Naiste jalgpall tervikuna on Eestis alles lapseskingades ja kui paljud klubid kurdavad tüdrukute puudumise üle, siis meil hetkel pole küll millegi üle kurta. Meie jalgpalli tüdrukuid on kõikjal soojalt vastuvõetud ja oleme suutnud üllatada oma rohkearvulisusega. Kui teistel võistkondadel on pingil ootamas tavaliselt 1 varumängija, siis meil on peaaegu teise võistkonna jagu veel varumängijaid. Kokku osaleb aktiivselt treeningutel 18 tüdrukut: Võhma

linnast, Kõo vallast kui Suure-Jaanis vallast.

Kuhu pöörduda, kui leidub veel jalgpallihuvilisi lapsi ja noori?

Pöörduda võib otse minu poole, tulla trenni kohale või olla juba trennis käivale sõbrale esialgu seltsiliseks tutvumaks trennide ning inimestega.

Indrek Jegorovi e-post on: indrekjegorov@hotmail.ee

MARIT LEIS (15)
Kirivere kool 8. kl

KOMMENTAAR:

Mida jalgpall mulle annab?

Jalgpalli mängides tuleb mul hea enesetunne. Me õpime seal meeskonnatööd ja võistlustel käies saame uusi tutvusi. Jalgpall arendab jooksmist ja reaktsiooni, kuna jalgpallis peab kiiresti reageerima. Õpetab suhtlemisoskust, sest mängu käigus, platsi peal, tuleb palju omavahel suhelda, et jalgpalli söödud välja tuleks. Mul on palju jalgpalluritest iidoleid ja tahan ka natuke nende moodi olla. Oluline on mulle ka see, et treener on meil väga lahe ning mõistab meie nalju.

KERSTI SIIMULA (13)

Lehe väljaandmist toetab
Avatud Eesti Fondi Noortefond

Jälgi kihelkonna noorte tegemisi:

FB: Pilstvere Noored, Imavere Noored.

Saada oma kommentaar või info: noortehaal13@gmail.com